

APERITIFF

06 MIERCURI • 19 IUNIE • 2024

12 - ENGLISH PAGE / 14 - 15 MAGYAR NYELVŰ OLDALAK

PUBLICAȚIE OFICIALĂ A TIFF ISSN 2784-3815 ISSN - L 2784 - 3149

BASTARZI GLORIOȘI DEZLĂNȚUIȚI

Regizorul polonez Paweł Maślona prezintă *KOS*, un film istoric cu atitudine rock'n'roll, tensionat și ireverențios, în maniera aceea pentru care l-am adorat pe Tarantino acum vreo zece ani. *KOS* a primit Leul de Aur la cea de-a 48-a ediție a Festivalului de Film Polonez din Gdynia.

▶
3

▶
4
14
15

Ziua Maghiară

Astăzi poți vedea la TIFF 10 filme din programul Ziua Filmului Maghiar. La majoritatea proiecțiilor vei avea șansa să cunoști realizatorii, la sesiuni de Q&A.

▶
13

Pelicula *Moartea lui Dracula*

este pierdută, însă studenții Universității Sapiientia au făcut un efort de re-imaginare. Regizorul Róbert Lakatos prezintă povestea acestei renașteri.

BILETE TIFF.23

VÂNZAREA BILETELOR

• **ON-LINE**, pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, TIFF Official APP. Biletele cumpărate prin sistemul on-line sau direct prin aplicație se supun aceluiași reguli prezentate în politica oficială de bilete a festivalului.

• **DE LA CASIERILE TIFF**, începând de luni, 10 iunie 2024: **Cinema FLORIN PIERSCIC**, Piața Mihai Viteazul, nr. 11 / **Cinema VICTORIA**, B-dul Eroilor, nr. 51 / **Piața Unirii** / iar din 14 iunie în: **Cinema ARTA**, str. Universității, nr. 3. Programul casierilor: Luni, 10 iunie – joi, 13 iunie: 11:00 - 19:00; Vineri, 14 iunie – duminică, 24 iunie: 09:00 - 23:00.

ATENȚIE!

Recomandăm procurarea biletelor online. Vor exista doar cinci puncte de vânzare a biletelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema Arta și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus. **Toți posesorii de acreditări** trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casierile festivalului sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚUL BILETELOR

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 25 lei.

Bilet matineu (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09.00 – 14.00): 20 lei

BILETE CU PREȚ SPECIAL

Bilet pentru proiecțiile în aer liber: 20 lei / **Bilet pentru proiecțiile din cadrul mini TIFF:** 20 lei / **Bilet pentru proiecțiile de la Cinema Mărăști și Cinema Dacia:** 25 lei / **Bilet pentru Gala de deschidere:** 50 lei* / **Bilet pentru Ceremonia de închidere:** 60 lei* / **Bilet pentru Garden Party:** 60 lei* / **Bilet pentru Concerte, cine-concerte:** 50 lei*, excepție Muzeul de Artă: 40 lei* / **Bilet pentru evenimentele Film Food:** 250 lei*

ANULARE ȘI RAMBURSARE

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea biletelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro, respectiv tiff.eventbook.ro pentru informații referitoare la reprogramarea proiecțiilor. Contravaloarea biletelor nu se returnează în situația în care condițiile meteo se deteriorează după începerea proiecției. De asemenea, nu se returnează contravaloarea biletelor nefolosite din pachetul de abonamente. Pentru orice alte informații sau neclarități, vă rugăm să ne contactați pe adresa de email ticketing@tiff.ro.

POLITICA DE ACCES

• Accesul la eveniment se face prin scanarea biletului, fie printat, fie în format electronic, de pe dispozitivele mobile. Accesul este posibil doar pe baza unui bilet valabil la proiecția respectivă (excepțând copiii sub 3 ani, care nu ocupă un loc individual).

• **Cu 5 minute înaintea începerii** oricărei proiecții, se va permite intrarea în sală a deținătorilor de acreditări TIFF care nu au reușit să își procure BILETE DE INTRARE, cu condiția să existe locuri libere în sală.

• Locurile în sală sunt garantate până cu 5 minute înainte de începerea proiecției. De asemenea, **după începerea proiecției, accesul în sală este interzis!** Locurile nu sunt alocate și sunt disponibile la alegerea spectatorului.

• Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios, astfel că vă recomandăm să verificați descrierea acestora din programul oficial înainte de a cumpăra biletele.

• Accesul cu animale de companie nu este permis în incinta sălilor de cinema.

• Consumul de băuturi și produse alimentare din exterior este interzis.

Frata de-o vară

Premiul publicului TIFF.23

COMPETIȚIE

1	FRATE DE-O VARĂ / SUMMER BROTHER	4.41
2	OMUL DE ARGILĂ / THE DREAMER	4.23
3	FETELE TOT FETE / GIRLS WILL BE GIRLS	4.10
4	CELĂLALT FIU / THE OTHER SON	4.09
5	DAY TRIPPER	3.91
6	PUNCT DE TRECERE / TOLL	3.87
7	DANIEL AUERBACH	3.80
8	FATA ÎNDĂRĂTNICĂ / THE ADAMANT GIRL	3.79
9	CADRU PERMANENT / PERMANENT PICTURE	3.31

BAROMETRU GENERAL

1	GUSTUL DULCE AL SUCCESULUI / SUGAR AND STARS	4.83
2	NASTY / NASTY. MORE THAN JUST TENNIS	4.82
3	AȘTEPTÂNDU-L PE DALI / Á CHEF FOR DALI	4.81
4	BASTARDUL / THE PROMISED LAND	4.75
5	VOY! VOY! VOY!	4.73
6	PĂZITORII FORMULEI / GUARDIANS OF THE FORMULA	4.72
7	TOVARĂȘU: FACEREA, GLORIA ȘI DESFACEREA UNUI DICTATOR / COMRADE: THE MAKING, GLORY AND UNMAKING OF A DICTATOR	4.69
8	CASA DRAGONULUI / HOUSE OF THE DRAGON	4.69
9	DOGMAN	4.68
10	AMAL	4.62

Concertul zilei la Muzeul de Artă

Astăzi, 19 iunie, la ora 19:00, pe scena din curtea Muzeului de Artă urcă trupa New Fossils, apărută ca o forță proaspătă în peisajul dinamic al jazz-ului din Budapesta. Ancorată de bateristul Dániel Ferenc Szabó și basistul Marcell Gyányi, trupa reprezintă o convergență de talente de top din medii muzicale diverse. Călătoria lor către proeminență include deschiderea concertului artistului britanic Alfa Mist, câștigarea unui premiu pentru cel mai bun album alternativ al anului, pentru albumul lor de debut, și colaborarea cu artistul norvegian ECM Mathias Eick. Aceste repere subliniază angajamentul lor de a depăși granițele și de a construi noi frontiere sonore, solidificându-și statutul de pionieri în comunitatea locală de jazz.

Cu sprijinul Institutului Liszt - Centrul Cultural Maghiar București.

ÎN CAZ DE PLOAIE

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea.

• Proiecția zilnică a filmului din **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Casa de Cultură a Studenților, începând cu ora 23.00.

• Proiecția zilnică a filmului din **IULIUS PARC OPEN AIR** va avea loc în aceeași seară la Cinema Mărăști, începând cu ora 22.30.

• Proiecția zilnică a filmului de la **UBB OPEN AIR**, ora 22.00, va avea loc în aceeași seară la Cercul Militar, începând cu ora 23.00.

LOCAȚII

FLORIN PIERSCIC, Piața Mihai Viteazul, nr. 11
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR, Piața Lucian Blaga, nr. 1-3

PIAȚA UNIRII OPEN AIR VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51

CERCUL MILITAR, B-dul Eroilor, nr. 51

* fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități

ARTA, str. Universității, nr. 3
UNIVERSITATEA SAPIENTIA, str. Calea Turzii, nr. 4

* fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități

IULIUS PARC OPEN AIR, str. Alexandru Vaida Voevod, nr. 53 B
MUZEUL DE ARTĂ, str. Piața Unirii, nr. 30

CINEMA DACIA, str. Bucegi, bl A1

CINEMA MĂRĂȘTI, str. Aurel Vlaicu, nr. 3
CASTELUL BĂNFFY - BONȚIDA, DJ161, localitatea Bonțida

CASTELUL BĂNFFY - RĂSCRUCI, DN16, localitatea Răscruci
PARC POLIGON FLOREȘTI, strada Sub Cetate, nr. 13, Parcul Poligon, Florești

TEATRUL NAȚIONAL CLUJ NAPOCA, Piața Ștefan cel Mare, nr. 2-4.

APERITIFF

Redactor-sef:
Dan Boicea

Redactor-sef adjunct:
Laurențiu Paraschiv

Editori:

Ion Indolean
Claudia Negrea
Craița Nanu
Ruxandra
Predescu
Vlad Marina
Oana Balaci
Emily Noejevich
Andreea Marton
Serban Mark Pop
Mircea Laslo
Maria Măruță
Adda Mihăescu

Junior editori:

Mara Iulia Crișan
Anda Pășcuță
Olga Maria Cârlog
Bertalan Timar
Collete Weber

Graphic design:

Carmen Gociu
Gabi Bora
Vasile Pipas

Tipărit la:

Garamond

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

Europa
Creativă
MEDIA

SUPERNOVA

Kos – Un thriller istoric plin de tensiune

Mircea Laslo

Polonia, 1794 – atmosfera este explozivă din pricina conflictelor militare cu Rusia și a exploatării inumane a țăranilor legați de glie de către nobilii hrăpăreți. Idealistul general Tadeusz „Kos” Kosciuszko (Jacek Braciak) se întoarce din America, unde luptase de partea Statelor Unite în Războiul Revoluționar, în țara sa oropsită. Este însoțit de Domingo (Jason Mitchell) – sclav eliberat și prieten de nădejde, iar împreună au un plan: să adune sprijinul țăranilor oprimați și al boierilor cu conștiință, împotriva Rusiei, pentru a face din Polonia o țară liberă pentru toți. În paralel, bastardul hăituit Ignac Sikora, jucat

minunat de Bartosz Bielenia, se străduiește să își confirme nobilitatea ratificând testamentul tatălui său. Marele antagonist, căpitanul de cavalerie muscal Iwan Dunin (Robert Wieckiewicz), domină fiecare scenă în care apare și este tipul de dușman pe care adori să-l detești. Întâlnirea lor va deveni legendară.

Pe cât e de amplu și de palpabil contextul istoric,

Kos e un film bazat pe o poveste adevărată.

pe atât de concentrat și de reținut este filmul, condensând aproape toată această tensiune între pereții unui conac, pe parcursul unei serii cu băutura, poker, trădare, praf de pușcă și hangere însângerate.

Scenaristul Michal A. Zielinski și regizorul Pawel Maslona au învățat în mod limpede lecții importante de la Tarantino, însă *Kos* (*Scarborn*) are avantajul de a fi bazat pe fapte reale, ceea ce dă filmului o notă personală și umană înduioșătoare.

**MIERCURI, 19 IUNIE, ORA 21:45 /
PIAȚA UNIRII OPEN AIR
JOI, 20 IUNIE, ORA 21:45 / PARC
POLIGON FLOREȘTI**

SUPERNOVA

Bestia Pericolul emoțiilor

Oana Balaci

„Există o bestie pregătită să se năpustească. Inseamnă că cineva va muri.” E o superstiție, blestemul sentimentelor prea puternice sau o pedeapsă pentru păcatele săvârșite?

În *Bestia* (*The Beast*), regizorul francez Bertrand Bonello îmbină drama romantică cu elemente SF și accente thriller. Rezultatul este o creație sublimă vizual, ale cărei imagini rămân întipărite în memorie mult timp după vizionare, și un fir narativ plin de mister ce ține publicul în suspans până la ultimul cadru.

Filmul, proiectat în premieră mondială la Veneția, se întinde pe trei planuri temporale – perioada Belle Époque, prezentul nostru, anul 2044 – și capătă sens pe parcurs asemenea unui puzzle, devenind astfel cea mai complexă realizare artistică a cineastului.

Actrița-vedetă Léa Seydoux a fost numită o „revelație” de publicația *Deadline* datorită interpretării sale pluridimensionale a protagonistei, o femeie divizată între dorința de a-și șterge traumele generatonele cu ajutorul inteligenței artificiale și frica de a nu mai simți nimic. Conexiunea dintre viețile anterioare și cea actuală devine tot mai evidentă

2044 – sentimentele devin indenzirabile. O femeie încearcă să ajungă la o iubire care s-a dovedit imposibilă în fiecare viață trăită.

pe măsură ce călătorește prin ele, iar *plot twist*-urile sunt presărate la tot pasul. Sentimentul de anxietate și neliniște este omniprezent în interiorul filmului, însă cele

mai înfricoșătoare întrebări se extind dincolo de granițele lui: Cât din ce am văzut pe ecran reprezintă viitorul nostru apropiat? Suntem oare cu adevărat prizonierii unui destin, condamnați să îl repetăm la nesfârșit?

**MIERCURI, 19 IUNIE, 20:30 /
CINEMA FLORIN PIERSIC
LUNI, 24 IUNIE, ORA 18:00 /
CINEMA FLORIN PIERSIC**

ZIUA MAGHIARĂ

Pelikan Blue – Vara în care am fost tineri și liberi

Maria Măruță

Cât de greu poate să fie să falsifici niște bilete de tren? Nu foarte, dar ce vine după e mai complicat. Și, oricât de greu ar fi, merită pentru o vară de călătorit fără limite.

Animația-documentar a lui Laszlo Csaki *Pelikan Blue* ne aruncă în Ungaria de la sfârșitul anilor '80, într-un moment-cheie, când oamenii s-au trezit dintr-odată cu granițele deschise și cu restul Europei stând la dispoziția lor, să fie văzut. Dar, până la urmă, la ce bună

libertatea dacă nu ți-o poți permite? Akos, Petya și Laci, după ce sunt aproape gata să folosească niște bilete de tren contra-făcute neglijent și pline de greșeli, se decid să încerce să își facă singuri biletele lor. Cu puțină chimie de gimnaziu, un pic de Domes-tos, indispensabila hârtie indigo Pelikan Blue și niște furțișaguri inofensive, cei

trei reușesc să iasă din țară și să treacă de controlorii de bilete nu numai o dată, nu de două și nici de trei ori, ci toată vara. Akos, Petya și Laci, prin toată Europa. Bineînțeleles că unul din ei vorbește și, bineînțeleles, că se află. Nu numai că acum trebuiau să facă bilete pentru prieteni de-ai prietenilor lor, dar trebuiau să îi și instruiască pe fiecare în parte în legătură cu o mul-

titudine de detalii, pentru a nu trezi suspiciuni. Mica lor joacă se transformă într-o nu-așa-mică rețea de falsificare și cumpărare de bilete, care (evident) nu poate rezista la nesfârșit fără ca cineva să calce greșit

și să dea de bănuț poliției. Cu umor și eficiență, *Pelikan Blue* ne poartă într-un ritm îmbătător prin ce pare a fi o distracție de tinerțe bună de re-povestit și dezbătut la maturitate. Cu sprijinul Institutului Liszt – Centrul Cultural Maghiar.

**MIERCURI, 19 Iunie, Ora 17:45 / UNIVERSITATEA SAPIENTIA
JOI, 20 Iunie, Ora 19:30 / CINEMA MĂRĂȘTI**

ZIUA MAGHIARĂ

Jucătorul de șah Un joc cu moartea

Timar Berti

1956, după intrarea sovieticilor în Budapesta. Revoluționarii rămași sunt nevoiți să fugă din țară în speranța unui viitor mai bun.

La Budapesta, situația e tensionată: fațade găurite, cadavre pe străzi, urme ale unor bătălii stradale violente. Márta iese dintr-o clădire și se întâlnește cu István, dar nu apucă să se bucure mult.

Sunt atacați imediat de sovietici, iar gloanțele zboară spre ei. Reușesc să scape, prefăcându-se morți. Ajung să urce în trenul care duce spre libertate, dar care nu le garantează însă siguranța. Soarta lor e în mâinile unui preot, jucat la o partidă de șah.

Jucătorul de șah (Mastergame) este o combinație inedită între real și imaginar; alternează între provocările prin care trece cuplul în drumul spre libertate și scenele de flashback ale unui preot disident care are momente de psihoză. Se îmbină mai multe genuri: aventură, romantic, dramă, thriller, fantastic și film de război.

Regizorul Barnabás Tóth reușește să inducă o stare de nesiguranță și menține tensiunea prin multiplele conflicte care apar: o situație de rezolvat, un joc de șah pe bani, tortura din închisorile comuniste.

Felul cum arată străzile, costumele și comportamentul persoanelor restituie fidel acele zile tragice. Credibilitatea lor invită la această reflecție legată de suprimare și teroare. Privind regimul comunist – în care domnesc neliniștea, paranoia și frica –, filmul reconstruiește un sistem care pare de neoprit, aflat mereu cu o mutare în față. Când crezi că ai scăpat, abia atunci primești lovitura de grație...

**MIERCURI, 19 Iunie, 21:45 / IULIUS PARC OPEN AIR
JOI, 20 Iunie, Ora 14:30 / UNIVERSITATEA SAPIENTIA**

TIFF. 23

INTRARE LIBERĂ

TIFF

LOUNGE

PIAȚA UNIRII

Sesiunile TIFF Talks sunt prezentate de

Miercuri, 19 iunie

• 16:00
InspiraTIFF cu Dana Rogoz

• 17:00
TIFF Talks – AI – pro sau contra?
Dezbateră pornind de la filmul *Tu pentru eternitate*
Invitați: Norbert Fodor, Sabin Sărmaș, Barbu Mateescu

Joi, 20 iunie

• 15:30
Lansare de carte: Anatomia poveștii de John Truby, traducere de Alexandru Maftei

• 16:00
InspiraTIFF cu Bogdan Dumitrache

• 17:00
TIFF Talks – Școală & film
Dezbateră pornind de la filmele *Fără aer* și *Amal*
Invitați: Adela Stan, Dana Grigorovici

<p>CINEMA</p>	<p>CERCUL MILITAR</p>	<p>SAPIENTIA</p>	<p>PARCUL POLIGON</p>
<p>FLORIN PIERSIC</p>	<p>13:15 SMART 7</p>	<p>12:15 ZIUA MAGHIARĂ</p>	<p>FLOREȘTI</p>
<p>15:30 ZIUA MAGHIARĂ, MINITIFF TOTUL DESPRE FAMILIA LEFKOVICS (ALL ABOUT THE LEVKOVICHES) 85' / Ádám Breier / Ungaria</p>	<p>PISCINA (NATATORIUM) 106' / Helena Stefánsdóttir / Islanda</p>	<p>FĂRĂ AER (WITHOUT AIR) 105' / Katalin Moldovai / Ungaria, România</p>	<p>21:45 CINE-CONCERT O FILĂ DE NEBUNIE (A PAGE OF MADNESS) 70' / Teinosuke Kinugasa / Japonia MUZICĂ ORIGINALĂ & INTERPRETARE LIVE: IRINA-MARGARETA NISTOR & CELLOFUN</p>
<p>17:45 SUPERNOVA POVEȘTI DIN BUCĂTĂRIE (LA CÔCINA) 139' / Alonso Ruizpalacios / Mexic, SUA</p>	<p>15:45 ZIUA MAGHIARĂ LIBER CA PASĂREA CERULUI (SOME BIRDS) 93' / Dániel Hevér / Ungaria</p>	<p>14:45 COMING UP NEXT CALEA LACTEE (MILKY WAY) 111' / Vasilis Kekatos / Grecia</p>	<p>IULIUS PARC</p>
<p>20:30 SUPERNOVA BESTIA (THE BEAST) 146' / Bertrand Bonello / Franța, Canada</p>	<p>18:15 SUPERNOVA FOȘTII SOȚI (EX-HUSBANDS) 98' / Noah Pritzker / SUA</p>	<p>17:45 ZIUA MAGHIARĂ PELIKAN BLUE 79' / László Csáki / Ungaria</p>	<p>OPEN AIR</p>
<p>CINEMA VICTORIA</p>	<p>20:45 SUPERNOVA SCRIITORUL (THE WRITER) 87' / Romas Zabaraszkas / Lituania, Germania, SUA</p>	<p>19:45 ZIUA MAGHIARĂ MATERIAL BRUT (RAW MATERIAL) 108' / Martin Boross / Ungaria</p>	<p>21:45 ZIUA MAGHIARĂ JUCĂTORUL DE ȘAH (MASTERGAME) 90' / Barnabás Tóth / Ungaria</p>
<p>12:30 COMPETIȚIE CELĂLALT FIU (EL OTRO HIJO) 90' / Sebastián Quebrada / Argentina, Franța, Columbia</p>	<p>CINEMA ARTA 12:00 WHAT'S UP, DOC? APRIL ÎN FRANȚA (APRIL EN FRANCE) 77' / David Boaretto / Franța</p>	<p>22:15 ZIUA MAGHIARĂ GRĂDINA CU ZÂNE (FAIRY GARDEN) 83' / Gergő Somogyvári / Ungaria, România, Croația</p>	<p>CASA DE CULTURĂ</p>
<p>15:00 COMPETIȚIE DAY TRIPPER 91' / Yanqi Chen / China</p>	<p>14:00 WHAT'S UP, DOC? ZONĂ DE CONFLICT (DANGER ZONE) 93' / Vita Maria Drygas / Polonia, Marea Britanie</p>	<p>CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR</p>	<p>A STUDENȚILOR</p>
<p>17:30 ZIUA MAGHIARĂ ZIUA LUI KALMAN (KALMAN'S DAY) 71' / Szabolcs Hajdu / Ungaria</p>	<p>18:00 PROIECȚII SPECIALE MOARTEA LUI DRACULA (DRACULA'S DEATH) 58' / Attila Gödri, Flóra Kovács, Gyopár Buzási, Szabolcs Benedek / Austria, Ungaria</p>	<p>18:00 SUPERNOVA BASTARDUL (THE PROMISED LAND) 127' / Nikolaj Arcel / Danemarca, Suedia, Norvegia, Germania</p>	<p>16:00 FĂRĂ LIMITĂ DAAAAAALI! 77' / Quentin Dupieux / Franța</p>
<p>19:30 COMPETIȚIE HIPNOZA (THE HYPNOSIS) 99' / Ernst De Geer / Norvegia, Suedia</p>	<p>19:30 WHAT'S UP, DOC?, ZILELE FILMULUI ROMÂNESC ALICE ON & OFF 85' / Isabela Tenț / România</p>	<p>20:30 PROIECȚII SPECIALE CU CAPUL ÎNAINTE (HEAD ON) 121' / Fatih Akin / Germania, Turcia</p>	<p>18:00 PROIECȚII SPECIALE DOLCE FAR NIENTE 119' / Nae Caranfil / România, Franța, Italia, Belgia</p>
<p>22:00 COMPETIȚIE, SMART 7, ZILELE FILMULUI ROMÂNESC UNDE MERG ELEFANȚII (WHERE ELEPHANTS GO) 115' / Gabi Virginia Șarga, Cătălin Rotaru / România</p>	<p>21:30 FĂRĂ LIMITĂ SĂ RĂZI, SĂ CÂNȚI, POATE SĂ PLÂNGI (REÍR, CANTAR, TAL VEZ LLORAR) 75' / Marc Ferrer / Spania</p>	<p>MUZEUL DE ARTĂ 21:30 CINE-CONCERT ULTIMA CĂLĂTORIE (THE LAST TRIP) 59' / Laurent Filipe / Portugalia URMAT DE CONCERT LAURENT FILIPE (TROMPETĂ) & DIMA BELINSKI (PIAN)</p>	<p>21:00 ZIUA MAGHIARĂ CĂDERE LIBERĂ (IN THE FACE OF GRAVITY) 110' / Fésős András / Ungaria</p>
<p>CINEMA MĂRĂȘTI</p>	<p>23:00 WHAT'S UP, DOC?, ZIUA MAGHIARĂ KIX 94' / Balint Revesz, Dávid Mikulán / Ungaria, Franța, Croația</p>		<p>PIAȚA UNIRII</p>
<p>19:30 FILM FOOD AȘTEPTÂNDU-L PE DALI (ÉSPERANDO A DALI) 116' / David Pujol / Spania</p>			<p>OPEN AIR</p>
			<p>21:45 SUPERNOVA KOS 120' / Pawel Maślona / Polonia, Suedia, Germania</p>

TIFF-ul prezintă Grădina Edenului

Restaurat de curând, Castelul Banffy de la Răscruci a servit drept scena unui Garden Party marca TIFF. Departate de haosul Clujului, castelul și curtea sa au fost transformate în oaze de cultură și relaxare. Participanții s-au putut bucura de jazz și violoncel live, încheiând seara cu proiecția filmului *O viață remarcabilă (One Life)*.

Șerban Mark Pop

grădinii, spațiul pentru cea de-a doua jumătate a serii, deschisă de către Tudor Giurgiu. Președintele TIFF oferă mulțumiri administrației locale pentru restaurarea rapidă a acestui spațiu și disponibilitate. Nu în ultimul rând, mulțumește doamnei Carmen Petcu, reprezentanta De'Longhi — principalul finanțator al acestui Garden Party — care speră ca TIFF și DeLonghi să rămână #inareelationship și în anii ce urmează.

Cu soarele pe duse, PlaCello se așază în fața ecranului, cântând la

Se face ora 18:00, iar autocarele ajung la porțile Castelului Bánffy din Răscruci. Îmbrăcați în rochii florante, pasteluri și pălării de soare potrivite stilului "garden party chic", 2000 de oameni trec printr-un scurt tur al castelului restaurat recent — tunelul magic către universul TIFF. De cealaltă parte se află domeniul castelului, un parc uriaș, dotat cu un ponton pe lac, un loc de joacă și spațiu verde ce pare nemărginit. Spațiul este ridicat la nivel de grădină paradisiacă, umplută cu standuri de vin, bere și mâncare, dar destul de uriașă ca să nu claustreze niciodată. Atmosfera? Stabilită de jazz-ul relaxant al celor de la Trupa 7th SENSE, care adună publicul pe iarbă.

Când căldura se lasă, lumea se retrage către spatele

Fotografii: Andreea Popa

violoncel totul de la muzică clasică la cover-uri Metallica (*Nothing Else Matters*) și Coldplay, trupă arhidiscutată după concertul din România.

Nu în ultimul rând, pentru a lega proiecția filmului *One Life* (R. James Hawes, 2023) cu Sir Anthony Hopkins de o cauză, Tudor Giurgiu o cheamă pe scenă pe Amalia Enache, reprezentantă Hope & Homes, care amintește de istoria sumbră a castelului în care ne aflăm: încă din anii 1960, acesta era un orfelinat. Hope & Homes a construit locuințe pentru copiii instituționalizați, ajutându-i asemănător personajelor din *One Life*. Proiectul lor poate fi susținut printr-o strângere de fonduri pe site-ul ambasadorpentruacasa.ro, pentru a construi și mai multe astfel de locuințe. ■

Pericolul la orizont.

Interviu cu András Fésös

interviu de Vlad Marina

anul era 2002, iar la Cluj avea loc prima ediție TIFF. Printre cei prezenți se număra și regizorul maghiar András Fésös, al cărui lungmetraj de debut, *Soarele răsare la stânga*, câștiga premiul pentru cea mai bună imagine. Revenit la festival 22 de ani mai târziu, Fésös ne vorbește despre noul său film, *Cădere liberă*, și despre colaborarea cu actorul Bogdan Dumitrache.

Cum arăta TIFF-ul în 2002? Ne puteți împărtăși o amintire de atunci?

Îmi amintesc multe întâlniri și discuții frumoase cu alți regizori, inclusiv cu Cristian Mungiu, care avea și el un film în competiție (*Occident*, n.r.). Nu mi-a venit să cred că festivalul era abia la prima ediție, era foarte bine organizat, avea o viziune, avea deja planuri de viitor, și avea doi oameni fantastici, pe Tudor (Giurgiu, n.r.) și pe Mihai (Chirilov, n.r.), care au făcut

András Fésös

Am vrut să creez sentimentul pericolului – pericolul la care sunt expuse persoanele, dar și cel la care e expus orașul însuși.

din TIFF unul dintre cele mai mari festivaluri europene de astăzi. Și, sigur, m-am bucurat mult că filmul meu a fost și premiat.

Cum v-a venit ideea pentru *Cădere liberă*?

Am vrut să fac filmul din două motive. Unul este relația pe care am avut-o cu tatăl meu. Celălalt este că am început să mă întreb de ce în Ungaria au loc atât de multe sinucideri. Ce motive au oamenii, cum poți vorbi cu ei? M-a interesat această confruntare, între cineva care se află pe punctul de a sări în gol și altcineva care

încearcă, de jos, să îl salveze. Mai târziu mi-am dat seama că intenția mea inițială a fost să arăt un om a cărui muncă este foarte periculoasă, inclusiv din punct de vedere psihologic. Cum poate să trăiască, să reacționeze și să se comporte cineva în astfel de circumstanțe amenințătoare.

Ce v-a făcut să îl alegeți pe Bogdan Dumitrache în rolul principal? Cum ați colaborat?

Am încercat să lucrez cu mai mulți actori maghiari, dar niciunul nu se potrivea cu felul în care mi-l imaginam pe Felix, protagonistul. Am vrut să fie masculin și dur, dar în același timp să aibă o dispare în ochi. Căutam un actor care să nu „joace” personajul, ci să devină una cu el. Apoi, când l-am văzut pe Bogdan în *Pororoca*, am știut că el este. I-am scris o scrisoare lungă, i-am trimis scenariul și, când era la jumătate cu lectura, mi-a zis că vrea rolul. Am repetat mult înainte de filmări și, după câteva săptămâni, știa mai multe despre Felix decât știam eu. A dat tot ce avea pentru film, a fost minunat să lucrez cu el. ■

MIERCURI, 19 Iunie, ORA 21:00 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

JOI, 20 Iunie, ORA 18:00 / CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

Scanați QR Code-ul pentru a citi interviul integral pe site-ul AperiTIFF

DHL
**WE DELIVER DRESSES TO
WORLDWIDE ADDRESSES**

dhlexpress.ro
facebook.com/dhlexpressromania

Excellence. Simply delivered.

Îi bun TIFFu', îi forte bun!

Ruxandra Predescu

Probabil o să mă repet, dar ador efervescenta festivalieră din timpul TIFF. Orașul e mai vioi, oamenii zâmbesc mai mult, soarele strălucește mai tare, teii miros mai frumos, somnul ne trebuie mai puțin iar cafeaua e mai aromată. Firește, eu s-ar putea să fiu puțin subiectivă, așa că, pentru conformitate, am întrebat câțiva trecători prin centrul orașului (de) ce le place la TIFF.

Luca, 17 ani, elev, Florești
Mie TIFF îmi place foarte mult, dar aș vrea să nu se mai pună Bacul în același timp, pentru că unii dintre prietenii mei sunt stresați cu asta acum și nu se pot

distra la festival. Mi se pare foarte tare chestia asta cu *Reelationshipu*, e mai pentru generația mea și ne simțim mai băgați în seamă. Eu mă duc diseară (n.a. ieri) la cine-concert, la Florești, sunt foarte curios, n-am mai fost niciodată la așa ceva. Da'

cred că e tare, nu? N-are cum să nu fie! Totul e tare la TIFF!

Roxana, 31 de ani, specialist comunicare, București (foto)
TIFF-ul este Festivalul!, și asta pentru că oferă o experiență

curești și mai merg și prin țară. TIFF-ul, însă, este altceva, un plus mare pe care mi-l ofer în fiecare an și-mi sunt recunoscătoare pentru asta. Este destul de clar, cred, că sunt într-o relație cu acest festival și abia aștept să revin și la anul.

Sandu, 61, tehnician, Cluj
Da' mneata de unde ești, domniță dragă? A, de la Capitală? Și-ai venit aicea la noi la Festival? Păi da, că tăta lumea vine aici la TIFF. Păi și eu iubesc festivalul, păi da' păi cum să nu-l iubesc, că uite, numa' câtă viață și bucurie aduce în oraș, (n.a. arată în jur, în Piața Unirii), uite la tăți oamenii ăștia cât is de bucușoși că-s aicea. Eu citesc în fiecare zi ziarul de la TIFF, să știi. Merg și la filme, dar mai mult aicea, pe centru, că aicea vin filmele cele mai mari, eu așa zic. Am fost la ăsta, la Năstase, foarte bun, mi-a plăcut mult, a venit și el, Ilie Năstase, a fost aici. Mi-a dat și autograf! Deci îi bun TIFFu', îi forte bun! ■

CLUJ
COCKTAIL
WEEK

RECOMANDAT DE TIFF.23

DRINK LESS BUT THE BEST!

17-23 \ 06 \ 2024

Într-o aliniere armonioasă cu orașe prestigioase din întreaga lume, Cluj Cocktail Week adoptă o tradiție observată în centre cosmopolite precum Paris, Londra, Madrid, Budapesta, Praga și dincolo de ele, unde alchimia mixologiei se împletește cu spiritul ospitalității și ingredientele de calitate.

În peisajul vibrant al orașului, Cluj Cocktail Week adună sub umbrela sa o selecție generoasă de locații deosebite, fiecare pregătită să-și încante oaspeții cu o triadă de cocktailuri personalizate meticuloase.

Locațiile din cadrul evenimentului vă așteaptă cu un meniu special de **3 SIGNATURE COCKTAILS** cu tematica "Red Carpet", cocktailuri care sunt oferite tuturor oaspeților pe toată perioada 17-23 iunie într-un continuu happy hour.

Fiecare locație va avea un singur brand, iar noi vă încurajăm să fiți aventuroși și să descoperiți arome, gusturi și experiențe inedite.

Your cocktail journey
can start from here:

*Consumă cu moderație, consumă responsabil +18

10 pentru FILM la TIFF.23

Liviu Romanescu. Despre curiozitate, blândețe și determinare

10 actori de teatru sunt prezentați anual, în cadrul **TIFF**, profesioniștilor din lumea filmului și publicului. Programul **10 pentru FILM la TIFF** își propune să promoveze figuri noi în lumea filmului românesc și îi vizează pe actorii care nu au avut până acum șansa afirmării în cinema.

Interviu de Denisa Nicolae

Cei zece selecțai pentru ediția a 13-a a programului sunt: Iasmina Crețoi, Zoltán Deák, Radu Fărcane, Oana Jipa, Silvia Luca, Ecaterina Lupu, Silvana Negruțiu, Ana Bianca Popescu, Liviu Romanescu și Balázs Varga.

Liviu Romanescu (37 de ani) este absolvent al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București și al The Oxford School of Drama. Pe

Foto: Sabina Costinel

Spațiul. Lipsa elementelor. Vidul. Aproape absența a ceva mă face curios.

parcursul carierei a colaborat cu mai multe teatre din România și Marea Britanie, iar în prezent este director artistic al Teatrelor București.

Ce cauți în partea profesională?

Ceva care să îmi stârnească curiozitatea, iar vis-à-vis de grupul de lucru, caut ceva care să-i provoace pe ceilalți.

Cum te percepi ca actor?

Blând. Când vine vorba de mod de lucru ca actor, simt că aduc căldură - adică deschidere, comunicare, față de colegii de scenă, de regizor. Ideea de „suntem împreună”, nu de „zi ce vrei, că nu am chef”. Iar în procesul de creație aș zice vulcanic.

Care e raportarea ta la eșec?

Eșecul a ajuns să fie o trambulină [...] un resort spre încă o încercare.

Ce îți dă energie și curaj?

Sportul, iubirea și relația de familie, de acasă. Curaj îmi dă și acest gând de bine, de mai sus, că ce se generează pornind de la mine sau influențat de mine creează creștere. ■

Scanează codul QR pentru interviul integral de pe site-ul Liternet.

Masterclass Albert Elings

În cadrul secțiunii **RO DAYS / Industry Events de la TIFF** va avea loc astăzi masterclass-ul susținut de regizorul Albert Elings - „Lucrul cu imagini de arhivă. Experițe personale, câștiguri și perspective”. În cadrul acestuia, documentaristul și editorul de film va

prezenta câteva exemple de abordări și strategii diferite în legătură cu modul în care a lucrat cu imagini de arhivă pentru a construi filme. Albert Elings este un regizor premiat din Amsterdam. Are o experiență vastă în lucrul cu filmul de arhivă și cu înregistrările

video, atât din perspectiva unui editor de film, cât și din perspectiva unui regizor de film documentar.

MIERCURI, 19 Iunie / 14:00-15:30 / RADISSON BLU HOTEL - BALLROOM / ACCES LIBER CU BADGE-UL DE FESTIVAL

THE FESTIVAL MUST GO ON ANYTIME. ONLINE

SALE
3 Iunie - 31 Iulie

TIFF

UNLIMITED

Cinema-ul tău alternativ. De acasă.

15 €*
3 luni

27 €*
6 luni

50 €*
12 luni

Aboneaza-te pe unlimited.tiff.ro și vezi filme premiate din toata lumea.

Virgil Mihaiu: „Jazzul e esențialmente o muzică a libertății”

Interviu de Maria Măruță

Documentarul lui Laurent Filipe, *Luís Villas Boas, the Last Trip*, se învârtă în jurul faimosului patron al jazzului portughez Luís Villas-Boas, în ce avea să fie ultima lui călătorie. Cu ocazia proiectiei acestui film, urmat de un concert în interpretarea lui Filipe, am apelat la jazzologul clujean Virgil Mihaiu pentru mici lămuriri într-ale acestui gen muzical.

Ce ar trebui să știe un tânăr care acum descoperă jazzul despre Luís Villas-Boas?

Virgil Mihaiu: [...] Interesante nu doar pentru tineri, ci și pentru jazzofilii noștri în general, ar fi similitudinile existente între Portugalia și România privind evoluțiile

acestui gen muzical. În cazul ambelor țări a funcționat o anume rezistență prin cultură la dictatură. [...] Cum jazzul e esențialmente o muzică a libertății, apariția aproape simultană a primelor festivaluri de specialitate din România (în 1969) și Portugalia (în 1971) avusese un impact enorm, fiind receptată ca o oază de libertate într-un regim închistat și opresiv. Villas-Boas a fost considerat „patriarhul jazzului portughez” datorită acțiunilor sale curajoase. [...]

Cum vi s-a părut documentarul lui Laurent Filipe?

VM.: Nu pot decât să elogiez inițiativa importantului trompetist de jazz din Lisabona, devenit cineast *sui generis*, spre a-și exprima astfel *gratitudinea față de cel ce i-a susținut debutul în cariera muzicală*. [...]

Cum simțiți că a evoluat publicul de jazz din România

în ultimii ani? A crescut, a scăzut, atrage și tineretul?

VM.: Ținând cont de agresiunea impertinentă declanșată pe plan mondial în contra valorilor culturale (fără de care existența noastră ca ființe umane ar fi condamnată la moarte), așa zice că publicul nostru de jazz, indiferent de etate, își menține un statut oarecum constant – cantitativ și calitativ. În fond, așa ceva ține de normalitatea vieții muzicale, ceea ce sper să se perpetueze și pe viitor, spre binele oamenilor ce vor să rămână oameni.

LUÍS VILLAS-BOAS, THE LAST TRIP & JAZZ CONCERT

MIERCURI, 19 Iunie, ORA 21:30 / MUZEUL DE ARTĂ

Scanati QR Code-ul pentru interviul integral pe site-ul AperiTIFF

TIFF VIP

DANIELE LUCHETTI

Considerat unul dintre cei mai importanți cineaști italieni contemporani, Daniele Luchetti este omagiat la TIFF.23 în cadrul secțiunii 3x3

Tenismenul Ilie Năstase a fost prezent în fața a peste 3.500 de spectatori în Piața Unirii, la proiectia oficială a filmului *Nasty*, regizat de Tudor Giurgiu, Cristian Pascariu și Tudor D. Popescu

ILIE NĂSTASE

JOJO T. GIBBS

Actrița de origine americană Jojo T. Gibbs este protagonista filmului *Dogman*, de Luc Besson, care a deschis TIFF.23

ROBERT KOLODNY

Robert Kolodny, regizorul premiat cu Emmy, participă în secțiunea competițională *What's Up Doc?* cu filmul *Categoria pană* (*The Featherweight*)

WHAT'S UP DOC?

Zonă de conflict

Și, dincolo, nimicul

Ion Indolean

Zonă de conflict (*Danger Zone*) încearcă să înțeleagă ce îi determină pe occidentali perfect normali, cu familiile și meseriile convenționale, să plătească mii și zeci de mii de euro să se aventureze în zone de conflict, unde fiecare zi poate fi ultima, atât pentru ei, turiști în căutare de extrem, cât mai ales pentru localnici, angrenați sau nu, dar incluși (indiferent dacă își doresc) în confruntări sângeroase. Noi putem alege, dar ei nu. Este o altă variantă, mai limitată (iv)ă dar mai reală, a lumii propuse în povestea revenită la modă din *Westworld*, unde oameni cu stare merg să

își testeze adrenalina. Aici chiar poți muri.

Am receptat acest documentar în acord cu vechea idee a căutării fericirii – așa cum e formulată în declarația independenței de Thomas Jefferson în secolul 18 și pe care se bazează de fapt frenetica societate americană – ca o căutare a unei vieți cu sens. Acești oameni se simt vii și consideră că fac ceva special. Pe măsură ce zilele trec, atât britanicul AJ cât și italo-americană

O nouă formă de turism, cel de război, ne arată cât de privilegiați suntem să trăim în țări sigure, fără conflicte armate. Ne arată, totodată, în stil paulocoelhian, că răspunsurile pe care le căutăm pot fi mai aproape decât am crede.

Eleonora (novici în astfel de experiențe) simt că poate s-au înhămat la ceva ce nu e pentru ei. Una e reclama și alta realitatea. Parcurgând aceste spații nesigure, încep să valorizeze ce au

acasă. Încep, totodată, să se întrebe, alături de noi, dacă nu cumva căutarea pe care și-au asumat-o e, de fapt, o formidabilă deșertăciune.

MIERCURI, 19 IUNIE, ORA 14:00 / CINEMA ARTA

TRECI LA NIVELUL URMĂTOR, CU MOL MOVE!

Programul care vine cu avantaje și reduceri la cumpărăturile din stațiile MOL.

molmove.ro

WHAT'S UP DOC

Kix

Skate Culture Meets Social Realism

Colette Webber

There is a punky, distinctly DIY attitude to Dávid Mikulán and Bálint Révész's bold documentary *Kix* which asserts itself unapologetically, right from the film's establishing shots. The twelve-year odyssey in the life of Samyi, a self-proclaimed 'street kid', opens with shaky, handheld footage of downtown Budapest, all shot on the move, right from the director's hurtling skateboard. It is this love of skateboarding, graffiti and counterculture that first connects and bonds the di-

***Kix* provides a startlingly fresh take on the familiar coming-of-age format.**

recting duo to Samyi and his crew, whom they observe, unobtrusively, from mischievous boyhood to increasingly criminal adulthood.

Frequent use of fish-eye lens and the close attention paid to street art and streetwear throughout pays homage skate culture aesthetics, calling to mind Larry

Clark's *Kids* (1995) as well as more recent documentaries and feature films including Bing Lu's *Minding the Gap* (2018) and Jonah Hill's *Mid-90s* (2018). Yet, set against the backdrop of Viktor Orban's fourteen-year regime – the longest term by any serving EU leader – and the devastating impact of an increasingly 'illiberal democracy', to quote Orban himself, *Kix*

provides a startlingly fresh take on a familiar coming-of-age format.

Indeed, despite our witnessing Samyi and his crew struggle with overwhelming poverty, brushes with the law, and moments of real danger, this is always counterpoised with scenes of Samyi creating art, cracking jokes, making mischief and remaining steadfastly hopeful. When asked, aged

eight, why he bothers graffitiing the streets with playful slogans and drawings, Samyi responds: "I want to cheer people up, because these are some sad motherfuckers... and I'm going to save the world". It is this straightforward comment that best captures the sentiment of *Kix* in its entirety too, saturated as it is with defiance and humour.

WEDNESDAY, JUNE 19, 11:00 PM / ARTA CINEMA

SUPERNOVA

The Beast

The Danger of Emotions

Oana Balaci

"There is a beast ready to pounce. It means someone is going to die." Is it a superstition, the curse of feelings that are too intense, or a punishment for sins that have been committed?

In *The Beast*, French director Bertrand Bonello combines romantic drama with sci-fi elements and thriller accents. The result is a visually sublime creation, whose imagery remains imprinted in one's memory long after watching, and a narrative thread full of mystery that keeps the audience on its toes until the final frame. The film, which had its world premiere in Venice, spans across three temporal planes – the Belle Époque period, our present, the year 2044 – and gains meaning along the way, much like a puzzle, thus becoming the filmmaker's most complex artistic achievement to date.

Star actress Léa Seydoux was called a "revelation" by *Deadline* for her multidimensional portrayal of the protagonist – a woman torn between her desire to erase her generational traumas with the help of artificial intelligence and her fear of feeling nothing. The connection between past

2044 – feelings become undesirable. A woman tries to reach a love that has proved impossible in every life lived.

and present lives becomes more apparent as she travels through them, and there are plot twists sprinkled at

every turn. The sense of anxiety and unease is omnipresent within the film, but the scariest questions extend beyond its confines: How much of what we see on screen represents our near future? Are we really prisoners of destiny, condemned to repeat it endlessly?

**WEDNESDAY, JUNE 19, 8:30 PM / CINEMA FLORIN PIERSIC
MONDAY, JUNE 24, 6:00 PM / CINEMA FLORIN PIERSIC**

Róbert Lakatos, despre cum a renăscut *Moartea lui Dracula*

Cu un an înainte de *Nosferatu* a fost *Moartea lui Dracula*, primul film despre contele cu colți. Pelicula este pierdută, însă studenții Universității Sapiientia au făcut în ultimii 6 ani un efort deosebit de re-imaginare. Am vorbit cu regizorul și profesorul Róbert Lakatos, coordonatorul proiectului, despre povestea acestei renașteri.

interviul de Mircea Laslo

Cum a început acest proiect atât de ambițios?

Am vrut să dau posibilitatea studenților de la master să filmeze pe peliculă. Așa am ajuns la această idee de a face remake-ul unui film mut pierdut. Am descoperit *Moartea lui Dracula*, din care rămăseseră doar 3 poze și o carte apărută cu 3 ani după premieră. Pe baza ei am dezvoltat scenariul.

Fiind costisitor să filmezi pe film, l-am realizat treptat, cu bani din programe pentru educație. La început nici eu nu am crezut că vom ajunge cândva să-l terminăm... Evenimentul din TIFF nu îl numim încă premieră, ci prezentare *work-in-progress*. Dar deja am început să înregistrăm muzica în studio, filmul va fi gata în septembrie.

Ce alte fațete mai are proiectul?

Scopul primordial este să elaborăm un manual de pro-

gram educațional: noi scriem partea de realizare pe peliculă, francezii scriu partea de muzică, iar partenerii din Ungaria scriu despre distribuție. Am făcut și o expoziție cu cadre din film, dezvoltate cu tehnica cianotipiei. Este în holul Universității Sapiientia, chiar la intrarea în sală.

Cum s-a format partea muzicală?

Ideea să lucrăm cu muzicieni a venit la festivalul *Media Wave* din Ungaria. L-am văzut acolo pe compozitorul Miquèu Montanaro, care dirija o orchestră care acompa-

nia fragmente de film. L-am întrebat dacă nu ar dori să facă muzică și pentru filmul nostru și spus „Cum să nu?!”. A compus teme originale, peste care interpreții au improvizat în câteva ateliere.

Treptat, prin programul Erasmus+ K210, am găsit finanțare ca să formăm o orchestră internațională. Sunt parteneri din Franța, din Ungaria și 6 studenți din România, dintre care 5 sunt de la Academia de Muzică Gheorghe Dima.

De fapt, putem să împărțim orchestra în două: o

Astăzi vom avea o repetiție cu imaginea de film în față, iar în timpul proiecției muzicienii urmăresc filmul pe monitoare și cântă sincron.

parte duce linia muzicală, este Cvartetul Animato al studenților de Cluj, iar apoi este orchestra de efecte, care urmărește acțiunea și face efecte sonore sincron.

Moartea lui Dracula – remake-ul filmului mut pierdut, din 1921, cu același titlu
MIERCURI, 19 Iunie, ORA 18:00, CINEMA ARTA

Scanați QR Code-ul pentru interviul integral pe site-ul AperiTIFF

Nova, partener de energie bună
Acum ai libertatea de a alege pachetele potrivite de energie electrică și gaze naturale.

www.vreaulanova.ro
Descoperiți ofertele și încheiați contractul online!

NOVA
POWER AND GAS
ENERGY FOR BETTER

Magyar napos nyersanyag

Több mint tíz magyar filmet lehet idén megnézni a TIFF-en, a fesztivál különböző szekcióiban. Az igazi „rivaldafény” természetesen a Magyar nap válogatására esik – amely számos közönségtalálkozót is tartogat –, de a What's Up Doc? nevű dokfilmes verseny és a helyi rövidfilmes versenyprogram is rejt magyar alkotásokat.

Buzogány Klára

Magasmentés

A Magyar nap idei válogatása műfajok és témaválasztás tekintetében egyaránt sokszínű: került bele akciófilmbe rejtett társadalmi dráma (*Magasmentés*, r. Fésős András), nyári alkotótáboros hangulatú szociofilm (*Nyersanyag*, r. Boross Martin), valós történetet feldolgozó dráma egy túlérzékeny szülő által megvádolt tanárnő kálváriájáról (*Elfogy a levegő*, r. Moldovai Katalin), és vígjáték is egy makacs öregúr és egy vadóc kamaszlány barátságáról (*Valami madarak*, r. Hevér Dániel). Tóth Barnabás *Mesterjátszmája* kosztümös film, 1956-os forradalmi sakkjátszma váratlan végecsavarral, a Hajdu Szabolcs *Kálmán napjában* megismert négy jóbarát bármelyike lehetne a saját szomszédunk, ismerősünk (vagy lehetnének mi magunk), a *Lefkovicsek* gyászolnak tétje pedig egy

apa és fia (meg az unoka) egymásra találása egy gyászszertartás apropóján, egyúttal derűs eszmeftuttatás az élet legszomorúbb helyzetét kísérő, mégis olykor vicces hagyományokról.

Sajátos színfolt a Magyar nap palettáján Csáki László *Kék Pelikanja*: a 18 év alatt elkészült, animációs filmnyelven mesélő, kalandos dokumentumfilm a rendszerváltás utáni Magyarország csóró fiataljairól szól, akik hamisított vonatjegyekkel utazták körbe Európát.

Kix

A TIFF-es műsorban szerepel két másik dokumentumfilm is. A *Fanni kertje* az elmúlt évek talán legsikeresebb LMBTQ-témájú magyar filmje. Egy különös barátság története ez, amely mesél a társadalom peremvidékéről és az egyéni út megtalálásának nehézségeiről, csendes lezárású őrült nagy a néző lelkében.

A szintén dokumentumfilm Révész Bálint hat év után tér vissza a TIFF-re (a *Nagyi projektet* 2018-ban vetítette a fesztivál). Révész ezúttal rendezőtársával, Mikulán Dáviddal együtt kíséri el Kolozsvárra a What's Up Doc?-ban versenyző, Kix című dokumentumfilmet, amely az előbbihez hasonlóan sok éves munka végeredménye: energikusan vágott, lendületes portré utcagyerekekről, erős társadalomkritikával fűszerezve, megdöbbentő fordulattal szegezve a székhez a nézőt. A vetítés után nem lehet gondtalanul csevegve elhagyni a mozit.

S hogy a teljesség igényével zárhassuk ajánlónkat: a hét versenyzős, helyi mezőnyben is jelen van néhány tehetséges fiatal filmes – Hatházi Rebeka az *Április huszonhéttel*, Fazakas Lehel a *Mater nosterrel* és Farkas Ágnes Anna a *Füstös, de nem rosszal* –, sőt a fesztivál 10 pentru film nevű, tehetséggondozó programjában is van két – filmes téren – pályakezdőnek számító magyar színész: Varga Balázs és Deák Zoltán. Mindannyiuknak szurkolhatunk, hogy legközelebb egészestés filmmel lássuk őket viszont az ország legfontosabb filmfesztiváljának hivatalos versenyében. ■

Társadalmi és történelmi drámák, kosztümös és akciófilmek, felejthetetlen dokumentumfilmek és okos vígjátékok: az elmúlt év magyar filmjeinek színe-java ismét megtekinthető a TIFF-en.

Nyersanyag

„Mindenhol fogy a levegő”

Moldovai Katalin az Elfogy a levegőről

Szabó R. Ádám

Moldovai Katalin

Egy irodalomtanárnő Rimbaud kapcsán, kiegészítő életrajzként ajánlja a diákjainak a *Teljes napfogyatkozás* című filmet. Amikor egy felháborodott szülő panaszt tesz, elindul a lavina...

filmet, hogy bármilyen más téma is elindíthat egy ilyen típusú konfliktust. Tehát most éppen a homoszexu-

Elő nagyjátékfilmje aporóján beszélgettünk a szovátai származású Moldovai Katalinnal, aki több rövid filmmel a tarsolyában, egy Tordán megtörtént, valós eset alapján álmódta meg az *Elfogy a levegőt*.

Milyen volt a forgatást megelőző időszak?

Én 2019-ben pályáztam először a filmtervvel, akkor még egy szinopszis-treatmenttel és egy rendezői koncepcióval; a második fordulóra le kellett adni a kész forgatókönyvet. Ennek 2020-ban volt a pitching-je, pont a COVID-időszak kezdetére esett, online volt megtartva. Végül 2021 nyarán sikerült eljutnunk a forgatásig, ami összesen 32 napig tartott.

A film szűkszavú, visszafogott, mint a főszereplője. Még az alapkonfliktust adó film kapcsán sem hangzik el soha a homoszexuális

Elfogy a levegő

vagy akár a meleg kifejezések egyike sem, mindenki kódolva, utalgatva beszél. Általános társadalmi problémának érzed ezt a virágnyelven beszélést?

Eredetileg volt olyan jelenetünk, ahol ezek a dolgok néven voltak nevezve, végül azért döntöttünk úgy, hogy ezt kivágjuk, mert én azt gondoltam, amikor vágtuk a

alítás és egyéb LMBTQ-témák vannak terítéken, de ezek nagyon változhatnak ahhoz képest, hogy mi az, ami éppen kiveri a biztosítékot társadalmi szinten, vagy, hogy mi az, amire éppen a politikai fókusz van irányítva. De ez bármilyen más téma is lehetne, mert a mechanizmus hasonló lesz.

Nagyon karakter- és színészközpontú a film.

Mennyire ragaszkodtatok a forgatás során az előre megírt dialógusokhoz?

Volt egy két és fél hetes próbafolyamatunk még a forgatás előtt, akkor végignéztük, végigpróbáltuk a legtöbb jelenetet, és ez alatt nagyon sok mindent átírtunk. Ahogy a színészek elkezdtek lepróbálni a jeleneteket, sokszor kiderült, hogy mi az, ami leírva működik, de élőben, elmondva már nem hangzik annyira jól. Számos ötlet jött ez alatt a folyamat alatt, amit aztán beemeltünk a forgatókönyv végső verziójába. Van egy jelenet a filmben, amikor a diákok egy székfoglalós játékot játszanak – kolozsvári és vásárhelyi színészhallgatókkal közösen dolgoztunk –, a kamera pedig végig követi őket, már ezt sem kellett például a helyszínen improvizálni, az a jelenet is nagyon ki volt találva.

Tényleg úgy érzed, hogy fogy a levegő?

Nagyon sok a társadalmi feszültség mindenhol, van, ahol kevésbé érződik, van, ahol jobban, és ez a klímaváltozástól sem függetleníthető, valamilyen mértékben ezzel minden összefügg – nem véletlenül kerül említésre ez a filmünkben sem. A háborúk is egyre-másra robbannak ki, emögött szerintem olyan folyamatok és félelmek húzódnak meg, amiket lehet, hogy nem fogalmazunk meg magunknak, de ott vannak tudat alatt. Nagyon erősen kötődnek ahhoz, hogy az életterünk tulajdonképpen kezd ellehetetlenülni, felmelegedni, kiszáradni. Szóval szerintem igen, mindenhol fogy a levegő. ■

Szkennelje a QR-kódot, és olvassa el a teljes interjút a Filmtejt Erdélyi Filmes Portálon.

WHAT'S UP DOC?

April în Franța

Filmul, satul, oamenii

Crăița Nanu

David Boaretto, regizorul, este tatăl lui April. Fetița are 5 ani când tatăl său începe să o filmeze, în drum spre Paris. Vin din Anglia și April nu a fost de acord cu mutarea. Lockdown-ul din cauza Covid pune sare pe rană și, după ce fetița epuizează plictisitoarele știri, jocurile și așteptarea unui Peter Pan salvator, decide să își părăsească temporar tatăl și să se întoarcă în Anglia. Cu valiza roz după ea, April iese din apartament. Urmează cadre blocate de o umbrelă, o ușă închisă, un spate țâfnos, lacrimi. April știe că e filmată și se răzbuună cu armele potrivite. Și tot procesul e pe cât de comic pe atât de înduioșător și de un adevăr teribil de crud.

Pare simplu, în teorie, ca un tată regizor să își filmeze copilul expresiv într-un documentar despre efectele unei mutări. Doar că, prin libertatea pe care i-o dă fetiței fără să se țină niciodată la distanță, de fapt, filmul reușește mai mult de atât. Și până la final povestea va părea la fel de magică precum gândirea unei fetițe de 5 ani.

Dacă ar exista un concurs de drăgălășenie surprinsă într-un documentar, April în Franța (April in France) l-ar câștiga detașat.

Cei doi vor părăsi Parisul pentru un sat medieval din sud-vestul Franței, unde locuise străbunicul ei. Genul de loc ce pentru orice adult va reprezenta o oază de frumos și zen,

în timp ce pentru un copil va însemna un munte de plictiseală. Puținii localnici sunt în vârstă și destul de ciufuți. Vremea nu e nici ea genială la început și doar pisicile reușesc să o mai anime pe fetiță. Pic cu pic, secvență impecabil cadrată după secvență alergată de April, filmul, satul, oamenii se transformă. Și până la final se dovedește că e nevoie de un copil pentru a crește, a se citi *trezi la viață*, un sat.

MIERCURI, 19 IUNIE, ORA 12:00, CINEMA ARTA

TE PURTĂM SPRE
CELE MAI BUNE FESTIVALURI

AI PARTE DE FILME BUNE ȘI ACTORII FAVORIȚI

La Cluj Napoca ai parte de magia filmelor bune

f t i tarom.ro

CLUJ-NAPOCA

16-23.06.2024

